

Αρχική σελίδα>Χρήματα/Χρηματικές απαιτήσεις>Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ

Φινλανδία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Στις αστικές ή εμπορικές υποθέσεις στη Φινλανδία, οι πιστωτές ή άλλοι ενάγοντες έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν την έκδοση ασφαλιστικών μέτρων. Σκοπός των ασφαλιστικών μέτρων είναι να διασφαλιστεί η μεταγενέστερη εκτέλεση οιασδήποτε απόφασης εκδοθεί επί της υπόθεσης. Οι διατάξεις που αφορούν την έκδοση ασφαλιστικών μέτρων περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 7 του Κώδικα Δικονομίας (*oikeudenkäymiskaari*), ενώ οι διατάξεις που αφορούν την εκτέλεση αποφάσεων στο Κεφάλαιο 8 του Κώδικα Διαδικασίας Εκτέλεσης (*ulosottokaari*). Υπάρχουν τρία είδη ασφαλιστικών μέτρων:

η κατάσχεση σκοπός της οποίας είναι η διασφάλιση μιας οφειλής,

η κατάσχεση σκοπός της οποίας είναι η κατοχύρωση του δικαιώματος κυριότητας ή ενός άλλου πρότερου δικαιώματος, και λοιπά ασφαλιστικά μέτρα (ασφαλιστικά μέτρα γενικού χαρακτήρα).

Τα εν λόγω ασφαλιστικά μέτρα, τα οποία αφορούν κάθε είδους αστικές υποθέσεις, περιγράφονται στη συνέχεια. Υπάρχουν επίσης ασφαλιστικά μέτρα που αφορούν συγκεκριμένα είδη διαφορών βάσει ειδικής νομοθεσίας. Σε αυτά περιλαμβάνονται τα ασφαλιστικά μέτρα προς διασφάλιση των αποδεικτικών στοιχείων σε αστικές υποθέσεις που σχετίζονται με δικαιώματα βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας. Στις ποινικές υποθέσεις μπορεί να εφαρμοστεί ο νόμος για τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης (*pakkokeinolakki*), στο πλαίσιο του οποίου προβλέπεται η εφαρμογή των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης για κατάσχεση, απαγόρευση της εκποίησης στοιχείων και δήμευσή τους.

Στις αστικές υποθέσεις, υπάρχει διαφορά ανάμεσα στα ασφαλιστικά μέτρα και την προκαταρκτική (προσωρινή) εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων. Η τελευταία αναφέρεται στην εκτέλεση μιας απόφασης προτού καταστεί οριστική και τελεσίδικη. Μια απόφαση που εκδίδεται σε αστική υπόθεση που είναι μη οριστική είναι εν γένει άμεσα εκτελεστή από τον νόμο, αλλά η εκτέλεση δεν είναι συνήθως δυνατόν να διενεργηθεί πλήρως. Για παράδειγμα, με βάση μια μη οριστική απόφαση που εκδίδεται από το πρωτοδικείο για εκκρεμείς οφειλές, επιτρέπεται η κατάσχεση των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη σε περιπτώσεις που αυτός αδυνατεί να συστήσει την απαιτούμενη εγγυοδοσία για τις οφειλές. Αφετέρου, επιτρέπεται τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν κατασχεθεί να εκποιηθούν και να αποδοθεί το προϊόν της πώλησης στον δανειστή, μόνο εάν ο δανειστής έχει μεριμνήσει να συσταθούν οι απαιτούμενες ασφάλειες γι' αυτά. Αντιθέτως, οι ερήμην εκδοθείσες αποφάσεις είναι αμέσως πλήρως εκτελεστές.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Η διαταγή έκδοσης των προαναφερθέντων ασφαλιστικών μέτρων εκδίδεται από τα γενικά αρμόδια δικαστήρια, με τα περιφερειακά δικαστήρια (*käräjäoikeus*) να εκτελούν χρέη πρωτοβάθμιου δικαστηρίου. Η εκτέλεση των ασφαλιστικών μέτρων ανατίθεται σε δικαστικούς επιμελητές. Το αίτημα έκδοσης της διαταγής ασφαλιστικών μέτρων υποβάλλεται στο δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η εκδίκαση της κύριας υπόθεσης. Εάν δεν έχει ξεκινήσει ακόμη η σχετική δίκη, η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να υποβληθεί στο αρμόδιο για την υπόθεση επαρχιακό δικαστήριο.

Το δικαστήριο δεν επιτρέπεται να εγκρίνει τελικά το αίτημα έκδοσης ασφαλιστικών μέτρων χωρίς να παραχωρήσει στον αντίδικο τη δυνατότητα της ακρόασης των απόψεών του. Είναι, ωστόσο, σε θέση να διατάξει τη λήψη προσωρινών ασφαλιστικών μέτρων, χωρίς ακρόαση του αντιδίκου, εάν κινδυνεύει να ακυρωθεί ο σκοπός των ασφαλιστικών μέτρων. Στην πράξη, τα ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να εκδοθούν πολύ γρήγορα. Οι προσωρινές αποφάσεις εφαρμόζονται έως ότου εκδοθεί κάποια άλλη απόφαση.

Εάν ο ενάγων έχει ήδη στην κατοχή του έναν τίτλο αναγκαστικής εκτέλεσης, χωρίς ωστόσο η εκτέλεση αυτή να είναι άμεσα εφαρμόσιμη, ο δικαστικός επιμελητής επιτρέπεται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να διατάξει τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων άμεσα. Στη συνέχεια περιγράφονται μόνο τα ασφαλιστικά μέτρα που διατάσσονται από δικαστήριο.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Οι προϋποθέσεις για να γίνει μια κατάσχεση για να διασφαλιστεί μια χρηματική απαίτηση ή κάποιο προνομιακό δικαίωμα είναι οι εξής:

Ο ενάγων πρέπει να στοιχειοθετήσει ότι διαθέτει, σε σχέση με τον αντίδικο του, εκτελεστή αξίωση ή προνομιακό δικαίωμα επί συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου και

Πρέπει να υπάρχει φόβος ο εναγόμενος να ενεργήσει κατά τέτοιον τρόπο ώστε θέσει σε κίνδυνο την αξίωση ή το προνομιακό δικαίωμα του ενάγοντος.

Αντιστοίχως για να ληφθούν άλλα ασφαλιστικά μέτρα απαιτείται να στοιχειοθετηθεί εξ ορισμού η ύπαρξη ενός άλλου δικαιώματος και ο κίνδυνος παραβίασής του από τον εναγόμενο.

Πριν από την εκτέλεση ασφαλιστικών μέτρων, ο ενάγων υποχρεούται να προσκομίσει την απόδειξη σύστασης εγγυοδοσίας στον δικαστικό επιμελητή.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο μπορεί να υπόκειται στην επιβολή ασφαλιστικών μέτρων. Εάν πραγματοποιείται κατάσχεση με στόχο τη διασφάλιση κάποιας χρηματικής οφειλής, το δικαστήριο επιτάσσει την κατάσχεση των ακίνητων και κινητών περιουσιακών στοιχείων του εναγομένου που αντιστοιχούν στην αξία του οφειλόμενου ποσού. Στη συνέχεια, ο δικαστικός επιμελητής αποφασίζει ποια περιουσιακά στοιχεία του εναγομένου πρόκειται να κατασχεθούν. Εάν σκοπός της κατάσχεσης είναι να διασφαλιστεί κάποιο προνομιακό δικαίωμα, το δικαστήριο επιτάσσει την κατάσχεση ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου που υπόκειται σε κατάσχεση και ο δικαστικός επιμελητής προβαίνει στην εκτέλεση της εντολής.

Στο πλαίσιο της λήψης άλλων ασφαλιστικών μέτρων, το δικαστήριο μπορεί:

να απαγορεύσει στον αντίδικο, υπό την απειλή επιβολής προστίμου, να προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια ή να μεταβιβάσει οποιοδήποτε στοιχείο

να διατάξει τον εναγόμενο, υπό την απειλή επιβολής προστίμου, να προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια

να επιτρέψει στον ενάγοντα να προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια ή να ζητήσει τη διενέργεια κάποιας πράξης

να διατάξει να τεθούν τα περιουσιακά στοιχεία του εναγομένου υπό την κατοχή ή τη φροντίδα εντεταλμένου οργάνου ή

να αποφασίσει τη λήψη οποιοδήποτε προσωρινού μέτρου απαιτείται προς διασφάλιση των δικαιωμάτων του ενάγοντος.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Όταν εκτελείται η κατάσχεση, ο οφειλέτης χάνει την εξουσία του επί των θιγόμενων περιουσιακών στοιχείων. Η μεταβίβαση κατασχεθέντος περιουσιακού στοιχείου συνιστά ποινικό αδίκημα. Σε περίπτωση που πραγματοποιείται η κατάσχεση χρηματικών ποσών που βρίσκονται στον τραπεζικό λογαριασμό του οφειλέτη, η τράπεζα δεν επιτρέπεται να πραγματοποιήσει πληρωμές σε άλλα πρόσωπα, εκτός από τον δικαστικό επιμελητή. Ωστόσο, η κατάσχεση δεν παραχωρεί στον ενάγοντα προνομιακά δικαιώματα, σε σχέση με τους άλλους δανειστές, επί των χρηματικών ποσών που έχουν κατασχεθεί.

Οι έννομες συνέπειες που προκύπτουν από άλλα ασφαλιστικά μέτρα εξαρτώνται από τον χαρακτήρα των μέτρων αυτών.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Ο ενάγων έχει ένα μήνα στη διάθεσή του από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης λήψης των ασφαλιστικών μέτρων για να καταθέσει προσφυγή αναφορικά με την υπόθεση αυτή ενώπιον δικαστηρίου ή να κινήσει κάποια άλλη διαδικασία η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει στην έκδοση εκτελεστής απόφασης, όπως π.χ. σε συμβιβασμό. Στην αντίθετη περίπτωση αίρονται τα αντίστοιχα ασφαλιστικά μέτρα. Τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται επίσης εάν δεν συντρέχει πλέον κανένας άλλος λόγος από εκείνους στους οποίους είχε στηριχθεί η έκδοσή τους. Όταν το δικαστήριο εκδίδει απόφαση σχετικά με τη συγκεκριμένη υπόθεση, υποχρεούται ταυτόχρονα να εκδώσει διαταγή επί των ασφαλιστικών μέτρων.

Τα έξοδα έκδοσης της διαταγής ασφαλιστικών μέτρων επιβαρύνουν κατά κύριο λόγο τον ενάγοντα. Εάν αποδειχθεί ότι η αίτηση έκδοσης ασφαλιστικών μέτρων ήταν αβάσιμη, ο ενάγων υποχρεούται να αποζημιώσει τον εναγόμενο για τη ζημία που υπέστη λόγω των μέτρων, είτε αυτή οφείλεται σε πρόθεση ή σε αμέλεια του. Για να αντιμετωπιστεί το ενδεχόμενο αυτό, ο ενάγων υποχρεούται να καταθέσει σχετική εγγύηση πριν από την εκτέλεση των ασφαλιστικών μέτρων. Αφετέρου, ο εναγόμενος έχει, εν γένει, τη δυνατότητα να εναντιωθεί στην εκτέλεση των ασφαλιστικών μέτρων, συνιστώντας από την πλευρά του σχετική εγγύηση.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Κατά της διαταγής ασφαλιστικών μέτρων που εκδίδεται από ένα δικαστήριο επιτρέπεται να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον δικαστηρίου ανωτέρου βαθμού, δηλαδή ενώπιον του Εφετείου (*honiōikeus*) ή του Ανωτάτου Δικαστηρίου (*korkein oikeus*). Η άσκηση προσφυγής δεν έχει ανασταλτικό χαρακτήρα, εκτός εάν το Εφετείο αναστείλει την εκτέλεση την εκτέλεση της συγκεκριμένης απόφασης. Δεν επιτρέπεται ωστόσο η άσκηση προσφυγής κατά διαταγής έκδοσης προσωρινών ασφαλιστικών μέτρων.

Οι προσφυγές κατά μέτρων ή αποφάσεων που λαμβάνονται από δικαστικό επιμελητή σχετικά με την εκτέλεση ασφαλιστικών μέτρων εκδικάζονται από τα περιφερειακά δικαστήρια. Προσφυγή μπορεί επίσης να ασκηθεί από κάποιον τρίτο που εκτιμά ότι τα περιουσιακά του στοιχεία κατασχέθηκαν ως αποτέλεσμα της οφειλής του οφειλέτη.

Τελευταία επικαιροποίηση: 28/01/2022

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.